

22. SRPNA

U NÁS

ZPRAVODAJ XXX. JIRÁSKOVA HRONOVA

NA DALŠÍ CESTU OCHOTNICKÉ PRÁCE

Nevelká řádka hodin nás dělí od chvíle, kdy prostorem sálem náhodského Osvětového domu mohutně zněla Píseň práce, kterou byl zakončen celostátní aktiv divadelních ochotníků. Nové dojmy z večerního představení a dnešních diskusí, z četných setkání a rozhovorů v Hronově a Náchodě nemohou překrýt celou tu škálu otázek, problémů, námětů a poučení, které přinesl celostátní aktiv. Vždyť otázky projednáváné aktivem jsou týmiž otázkami, které na XXX. JH denně řešíme a o kterých se v souborech navzájem radíme v průběhu celého roku.

Ministerstvo školství a kultury spolu s Ústřední radou odborů, ústředním výborem Československého svazu mládeže a ostatními organizacemi svolalo aktiv proto, aby v širokém plénu ochotnických pracovníků mohly být projednány otázky dalšího rozvoje ochotnického divadla. Důležitým mezníkem v naší další práci bude stranické usnesení o lidové umělecké tvořivosti, které ÚV KSČ projedná počátkem roku 1961. V současné době se shromažďují nejlepší zkušenosti a podněty a připravuje se koncepce tohoto stranického dokumentu. Široká diskuse k návrhu stranického dokumentu bude probíhat ve všech krajích od září do listopadu t. r. Náměstek ministra školství a kultury soudruh inž. Václav Pelíšek ve svém úvodním slově přednesl, že celostátní aktiv má otevřít tuto rozsáhlou diskusi.

Soudruh Pelíšek hovořil o významu a úloze ochotnického divadla v komunistické výchově našich pracujících. Zabýval se dramaturgickými otázkami, problémem poměru mezi klasikou a současnou dramatickou tvorbou. Na některých příkladech ukázal, jak je třeba chápat problém současnosti v divadelní dramaturgii. Vždyť současnost na našich jevištích není otázkou data vzniku her, které uvádíme, ale je dána jejich ideovým nábojem.

V zevrubné informaci o plánech ministerstva školství a kultury na zlepšení podmínek pro práci divadelních souborů s. náměstek inž. V. Pelíšek uvedl na prvním místě rozšíření organizované pomoci profesionálních divadelních pracovníků ochotnickým souborům. V okresech budou postupně zřizovány lidové školy umění, v první etapě především pro divadlo a literární tvorbu. K dalšímu zkvalitňování kulturní práce přispěje zřízení institutu pro vzdělání osvětových pracovníků na Karlově universitě. Bude vybudoována hustá síť lidových universit,

akademií techniky, vědy a umění. Byla provedena opatření ke zlepšení ediční činnosti vydavatelství Orbis.

V diskusi vystoupilo 10 delegátů, zatím co dalších 13 přihlášených se již z časových důvodů nedostalo ke slovu.

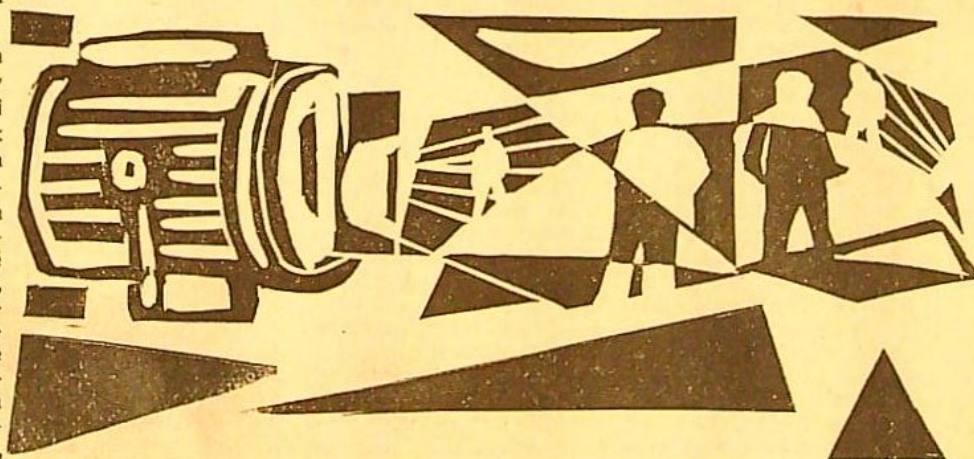
V závěru k diskusi soudruh Pelíšek zdůraznil naléhavost větší jednoty mezi slovenskými a českými divadelními ochotníky.

Je třeba prohloubit spolupráci mezi všemi složkami, které organizují lidovou uměleckou tvořivost a plně využít aktivů lidové umělecké tvořivosti, které se vytvářejí při komisích pro školství a kulturu, a poradních sborů pro divadlo, které slouží všem společenským organizacím. V budoucnu je třeba ještě více využívat soutěží, zejména tématických, pořádat tématické festivaly na různých místech naší republiky.

Soudruh Pelíšek i soudruh Antonín Souček, zástupce Ústřední rady odborů, v závěrečném slově znovu zdůraznil, že aktiv je nástupem do široké diskuse o dalším rozvoji lidové umělecké tvořivosti. Zpravodaj U nás se ještě vrátí k výsledkům konference, k diskusním příspěvkům, zejména pak k diskusnímu vystoupení s. Jiřího Beneše, předsedy ústředního poradního sboru pro divadlo.

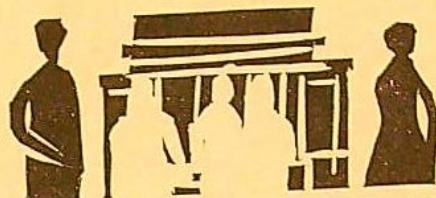
„Rozcházejme se z tohoto aktivu, abychom se zase v brzké době sešli“, uzavíral svůj projev soudruh Pelíšek. „Celostátní aktiv končí, diskuse však pokračuje.“ Ano, bohatší o poznatky z aktivu budeme se scházet ve všech krajích naší republiky, abychom se společně poradili o tom, jak ještě lépe naplnit skutkem programové heslo XXX. Jiráskova Hronova:

„ZA SOCIALISTICKÉ OCHOTNICKÉ DIVADLO“

VENKU PŘEDE DVEŘMI

Borchertova hra splnila očekávání: vyvolala bouřlivé diskuse, v nichž řada protichůdných názorů se dobírá smyslu hry a oprávněnosti její existence na našem jevišti. Vedle shrnutí dopolední plenární diskuse přinášíme v dnešním čísle ještě dva důležité hlasy. Postoj mladé posluchačky a pozoruhodný výklad s. Oswalda Türka, který otiskujeme v jiné rubrice tohoto čísla.

Zahraniční hosté o JH

Bylo pro nás velmi zajímavé pohovořit si o Borchertově hře Venku venku přede dveřmi s Oswaldem Türkem, pracovníkem Ústředního domu lidové tvorivosti v Lipsku. Chtěli jsme znát nejenom názor našeho hosta, ale i celkové politické a společenské zhodnocení této výrazné Borchertovy hry, jak je chápou pracovníci německého divadelnictví.

Oswald Türk řekl: Borchertova hra je velmi zajímavá a vychází ze specifického problému německé mládeže, která pod vlivem demagogické propagandy šla s určitými (i když zhoubnými) ideály do války. Ve válce však všechny tyto ideály nezbytně ztratila a na vlastním těle se přesvědčila, jak byly lživé. Tato mládež se v roce 1945 vracela domů. Byla fyzicky i morálně rozvrácena a věřila, že doma bude mít možnost se hmotně i duševně něčeho zachytit, věřila, že domov ji vrátí a nahradí, co ve válce ztratila. Brzo však pozala, že tomu tak není, že nové ideály a pravdy, které hledala, zde nejsou.

Za této situace část mládeže podléhá demoralizaci a zkáze. Větší část však tuto krizi překonává. Podstatný vliv na vytváření osudu nové mládeže má společenské a politické prostředí, v němž žije. Jiný zájem na jejím dalším růstu má kapitalistické západní Německo a naprosto jinak ji vychovává socialistická společnost v NDR. — Pokud se týče způsobu inscenace, hraje se toto Borchertovo drama v Německu více brechtovským způsobem. Postavy jsou ve svém mluvením projevu jednodušší, méně používají velkých gest a těžiště přenášejí do poloh hlasových — dikčních. Ale inscenace naší Mediky byla pro nás velmi zajímavá svou samostatnou koncepcí. Myslím, že takto to jde také a velmi dobře byla vyjádřena ústřední myšlenka hry. U nás, v NDR, se již tato hra neinscenuje, jelikož na toto téma máme dramatická díla novější a dokonalejší. Ve Spolkové republice je však možno ji ještě hrát, protože zde stále má diváků mnoho co říci.

Závěrem bych ještě rád dodal, že Venku přede dveřmi je těžká hra, zvláště pro amatéry. Vaším ochotníkům se podařilo naplnit ji živým a strhujícím slovem. Beckmann v podání Marovičové byl velkolepý. Měl ke své roli vynikající přístup, který daleko přesahoval běžnou ochotnickou práci. (rak)

Plenární diskuse o Borchertově hře Venku přede dveřmi měla poněkud jiný ráz než předešlé. — Po několika úvodních poznámkách dr. Koenigsmarka vznikl rozpor v názoru na otázku, zda toto básnické symbolické drama je užitečné pro našeho diváka, který ve svých názorech stojí mnohem výše než umělecký pohled mladého západoněmeckého pacifisty. Věcná výměna názorů ukázala, že není možno přijímat extrémní stanovisko ani v záporném, ani v kladném směru. Nebylo by správné hru zásadně odmítnout.

Všichni diskutující vyjadřovali svůj obdiv práci režiséra, herců, výtvarníka i uměleckého poradce. Symbolická hra byla na jevišti vyjádřena srozumitelně, aniž se ztratil její poetický půvab.

★

Když se řvalo „Lebensraum“, když hořel „Staatsgericht“, nebyla jsem ještě na světě. Nacismus a válku znám jen z vyprávění, faktů a uměleckých děl. Matně znám období poválečné, jehož se Borchertova hra bezprostředně dotýká.

Myslím, že po sporné diskusi, kdy padla otázka „hrát či nehrát Borcherta“, vás bude zajímat, jak na to odpovídám já, příslušník mladé generace.

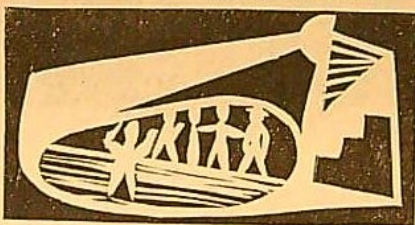
Před uvedením hry se mnoho mluvilo o její bezvýhodnosti a o auto-

rově nihilismu. Ačkoliv jsem byla po prvním jednání skutečně otřesena a deprimována, jako mnozí z vás, a každý nový přívlastek a metafora z Beckmannových úst ve mně vyvolával pocit fyzické hrůzy, neshledala jsem nakonec hru bezvýhodnou.

Během hry toto ze mně „spadlo“. Hra mne přímo zalarmovala a donutila mne uvědomit si, že mne k počítačtinu odporu dovedl kus měšťáctví a pohodlnosti vracet se znovu a znovu k utrpením a hrůzám. Z takového kusu měšťáctví viním i ty, kteří se negativně staví k Borchertově hře, ačkoliv na druhé straně přijímají desítky děl světové literatury a kinematografie, které ukazují na minulost právě tak tvrdě. Víme, že lidé odcházeli a budou odcházet z představení zmateni ve svých citech a názorech. Nevadí — dnes nebo zítra si jasný závěr udělají zcela jistě.

Domnívám se totiž, že je čas ještě Borcherta hrát, protože svět stojí znovu před „zavřenými dveřmi“, které budoucnost otevírá.

IVANA BURDOVÁ,
osvětová škola

SOVĚTSKÁ HRA O REPERTOÁRU OCHOTNICKÝCH SOUBORŮ

V průběhu posledních několika málo let, v nichž se velmi podstatně a do hloubky přetvářelo lidské myšlení, s obrovským vzrůstem kulturní úrovně, podmiňením zvýšením hmotné úrovně našeho lidu, měnil se a neustále se mění i repertoár ochotnického divadla. Jestliže ještě před dvěma lety dominovala v repertoáru ochotnických souborů klasika a vedle ní lehká komedie z konce minulého a začátku našeho století plus nejlehčí múza operetní, je dnes poměr zcela opačný. Dominující složkou repertoáru je současná hra. A tato skutečnost přináší další potěšitelný zjev: zájem o sovětskou hru. Především je tento zájem obrácen směrem k hrám řešícím problémy mladých lidí. V naší dramatické tvorbě je těchto her poskrovnu. Sovětští spisovatelé stále více a více věnují pozornost budoucnosti — to jest dnešní mládeži. Proto také největší úspěch má u našich souborů Viktor Rozov, jehož hry „Šťastnou cestu“ a „Když hledáme radost“, prošly desítkami souborů a na jehož hru „Nerovný boj“, řada souborů netrpělivě čeká až bude rozmnožena. Věrný zůstávají ochotnické soubory i Alexeji Arbuzovovi. Po prvních dvou komediích zdomácněla na ochotnických scénách i vážná hra „Dům na předměstí“ a věříme, že i jeho nejsilnější a nejaktuálnější hra „Irkutská historie“ se dostane mezi hry nejvyhledávanější. Mnoho souborů hledajících současnou komedii inscenovalo Kattajevovu „Ztřeštěnou neděli“, která se dostala mezi nejhranější hry, podobně jako Škvarkinova komedie „Obyčejné děvče“. Mezi nejhranější hry se však dostalo i sovětské drama mladého estonského spisovatele Ranneta „Zbloudilý syn“.

V prvním pololetí roku 1960 stoupl podíl sovětské dramatické tvorby v celkovém repertoáru ochotnických souborů dosti značně. Zejména díky tomu, že se objevily sovětské hry, na které řádové ochotnické soubory stačí a proto je mohou s úspěchem předvést divákoví. K oblíbenosti sovětských her přispěly hry již jmenované, ale také řada her, které se objeví na repertoáru teprve v příští sezóně. Jistě je většině souborů dostupná komedie Sofronovova „Milion za úsměv“, Salynského drama „Krutá maska“, drama lásky a povinnosti „Kotěvní náměstí“ I. Štoka. Mládežnické soubory jistě vděčně sáhnou po Pogodinově „Malé studentce“, Arbuzovova „Irkutská historie“ a Stukalovův „Domek z karet“ nezůstanou jistě záležitostí pouze profesionálních scén. V nové sezóně se objeví i komedie V. Levodovova „Třiminutový rozhovor“, která zaujala televizní diváky a řada nových sovětských her mladých, dosud neznámých autorů.

Jestliže na letošním jubilejním Jiráskově Hronovu objevují se inscenace takových sovětských her jako je Gorkého „Jegor Bylyčov“, nebo Pogodinovi „Aristokraté“, jsou to jistě pokusy vzácné a záslužné. Avšak každý soubor nemá tolik sil, aby mohl před sebe postavit tak mimořádný úkol. Přesto je možno najít v sovětské dramatické tvorbě mnoho her, at již starších nebo zcela nových, jejichž uvedení bude stejně záslužné. Nejde totiž o to, aby se sovětské hry staly slavnostní záležitostí, ale právě — jak říkal František Kubr — tím denním chlebem každého souboru, bez kterého nemůže existovat.

V. Sochorovská

SLOVO O souboru z Velkých Svatoňovic

S „Panem Johanesem“ se nám představí jeden ze tří divadelních souborů závodního klubu východočeských kamenouhelných dolů, jichž pány byla kdysi náhodská německá šlechta, později čeští průmysloví a agrární magnáti. Svatoňovice leží v podhůří Krkonoš, na sever od památného Turova, v kraji na nějž se v minulosti hrozivě vztahovaly spáry třídního a národnostního nepřítelů. O Velkých Svatoňovicích se traduje, že je to nejstarší vesnice na Hradecku. Jistá věc je, že je to jedno z nejstarších ohnísků lidového divadelnictví, s téměř stoletou tradicí. Před čtyřiceti lety byl v sousedních

Malých Svatoňovicích pořádány první divadelní „závody“. Kronika souboru, vedená od roku 1871, zachycuje celkový kulturní i politický vývoj obce, mající dnes asi 1650 obyvatel.

Velký význam měla činnost souboru v době okupace.

Jeho činnost byla solí v očích německému hejtmanu v Náchodě. Pět členů bylo odvezeno do koncentračního tábora, dva z nich se nevrátili. Přílivem mládeže soubor sílil, našla v něm svůj kulturní domov. Z Prahy sem dojížděl člen Národního divadla Karel Kolár, hrál s nimi a učil je vážnému chápání divadelní práce.

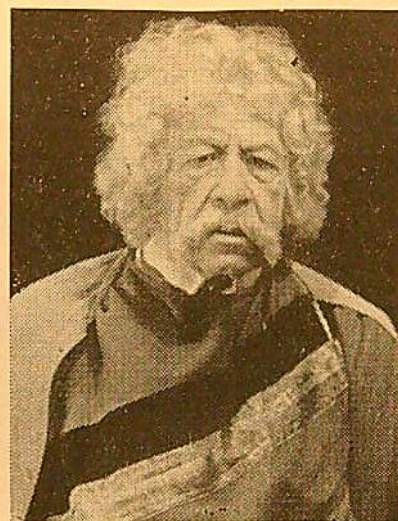
V roce 1949 se soubor přimkl k ZK opět otevřeného dolu a stal se

kulturním nervem závodu i celé obce. Naučil se ovládat i jiné formy umělecké práce. Těsně spolupracuje s hudebním odborem.

Blízký je jim i kroužek loukářský a kroužek amatérské fotografie a filmu. Divadelní i výtvarný odbor mají společného vedoucího, s. Břet. Kavana, který prožil jako učitel celé desetiletí v tomto podkrkonošském kraji a byl žákem bratří Čapků. Režisér souboru Karel Jonáš nezná po léta jinou práci než na jámě a v souboru. Byl vyznamenán za svou vzornou práci čestným uznáním odborového svazu. V roce 1959 byl ZK Dolu Pětiletka hodnocen jako jeden z nejlepších ZK na Hradecku, a divadelní soubor to přijal také jako své vítězství. Nejsou mu lhostejné ani poměry v místním JZD, spolupracuje s trojtřídkou, která se výstavbou školní dílny připravuje na nový školní rok. Rada MNV stejně jako ZV ROH oceňují a podporují práci souboru. Je hlavním pořadatelem každoročních slavností ke Dni horníků, na které přichází tisíce návštěvníků.

Od roku 1956 je soubor spolupředatelem „Čapkových divadelních podzimů“, které v roce 1959 navštívilo 4.000 diváků. Během 5 týdnů bylo sehráno 25 představení ve všech místech uhelného revíru. Vystřídalo se 5 souborů – z Malých a Velkých Svatoňovic, Zacléře, Radvanic a Rtyně. Cílem těchto přehlídek je sblížit soubory z celé oblasti k cílevědomé umělecké práci a zvýšit divadelní kulturu v této průmyslově významné podkrkonošské končině.

(rkt)

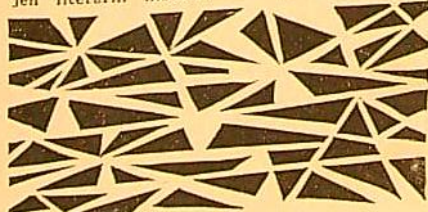
Aby nám klasika promluvila k dnešku...

Diskuse o představení Jiráskovy Kolébky vyústila v naléhavou výzvu: ochotnické divadlo si musí v nejbližší době přezkoumat svůj vztah ke klasickému dědictví naší dramatické literatury.

Stojí za to znovu se zamyslet nad některými dodnes platnými názory Fučíkovými z jeho divadelně kritické práce. Fučíkův vztah k demokratickému odkazu našich klasiků se utvářel od jeho chlapeckých let, kdy byl vášnivým čtenářem Borovského, Čecha, Erbena, Jiráska, Máchy a zejména Nerudy, v době jeho studia české literární historie u Nejedlého a Šaldy na filosofické fakultě i v letech pozdějších při jeho každodenní novinářské praxi. Zejména však v době okupace se Fučík znovu vracel ve svých studiích k našemu klasickému dědictví, aby v něm našel povzbuzení a příklad pro současnou dobu. Píše o Boženě Němcové bojující, o Šabínovi a Zeyerovi, připravuje pro školní mládež publikace o Klicperovi a Tylovi. Fučíkovi jde především o to najít pravý, nepokřivený mysl kulturního dědictví, vyhledat v něm vše, co kdy promluvilo ve prospěch pokroku. Svůj soud o hodnotě díla podřizuje především dvěma hlediskům. Hledisku doby, ve které vzniklo a hledisku doby současné. Snaží se vysledovat proč byla hra napsána. A teprve tehdy, nachází-li v ní podobnost společenských problémů doby jejího vzniku s problémy současného života, je přesvědčen o aktuálnosti jejích myšlenek a o její skutečné hodnotě.

Příkladem může být Fučíkova kritika představení Jiráskova Jana Roháče na Lidové scéně z února 1939. Kuršova varující inscenace, uvedená v předvečer nacistické okupace, pomohla Fučíkovi plně pochopit význam této Jiráskovy hry. Byl-li předtím hrán Roháč na oficiálních scénách jen jako výpravná historická hra, inscenoval ji Kurš jako „vznání viry v život a sílu českého národa“. Podávalo se mu to proto, že podle Fučíka „dosahuje dramatického napětí a soustředění na to nejdůležitější, nezákladnější, co Jirásek chtěl říci českému divákovi těsně před válkou a co mu říká i dnes.“

Ale Fučíkův kritický soud se nesoustřeďuje jen na obsahovou stránku klasického díla. Jestliže jeho forma zastarala, jestliže by se zdálo být dnešním lidem v tom či onom naivní, potom je třeba najít nové výrazové inscenační prostředky. Neznámá to, že bychom tím šli proti autorovi, ba právě naopak. Fučík o tom píše ve své kritice vinohradské inscenace Fidalovačky v roce 1926: „Je potřeba jen nezapomenout, že Tyl byl průkopníkem českého divadla – a pak žádná starobní requiem, žádný smuteční pochod nebude představován jeho jménem. Na jeho průkopnictví je třeba odpovídat průkopnictvím nám novým a moderním hodnot: bez toho nikdy nepochopíme, že Tyl opravdu ještě nenáleží jen literární historii.“ D. VOJTĚCHOVÁ

ARISTOKRATI V MOSKVĚ

Když jsem se ptal letos na jaře svých moskevských přátel, která divadelní představení mi doporučují shlédnout, shodně se mezi jejich návrhy objevovali Aristokrati Nikolaje Pogodina, které hraje Divadlo Majakovského. Poslechl jsem jejich radu a nelitoval, i když jde „pouze“ o obnovenou inscenaci z třicátých let. Vždyť jde o režijní práci Ochlopko-va, vznikající ještě pod bezprostředním vlivem Mejercholdových.

Představení není nijak krátké – trvá tři a půl hodiny. A přece se divák ani na vteřinu nenudí. Ochlopkov nepojímá Aristokraty jako nějaké psychologické drama, ale jako optimistickou hru, v níž je hlavní konkrétní jednání jednotlivých osob. Kolektiv bývalých lupičů, podvodníků, zrádců a prostitutek není nějakou najednou vzniklou a přitom beztvorou masou, ale rodí se v bolestných konfliktech lidí s výraznými individuálními tvářemi. Obecnost se srdečně baví a zase je při řadě scén hluboce vzrušeno a dojata, protože Ochlopkov nechává vyznít naplno všechny vtipné situace a pointy. I patetická závěrečná scéna vyznívá pravdivě a přesvědčivě.

Zajímavé je prostorové řešení jeviště a důsledné uplatňování názkových jevištních prostředků. Obecnost sedí nejen v hledišti divadla, ale i na scéně a hraje se uprostřed na dvou vzájemně spojených podílech, vysunutých nad orchestřiště. Jevištní personál, oblečený v

jednotných modrých oblecích pracuje přímo před diváky. Potřebuje-li např. herec na scéně telefon, muž v modrém jej přinese a po skončení výstupu s ním zase odejde. Iluzi vzbouřených vln kanálu při boji Kostikapitána o život (tato scéna – jako i mnohé jiné je z provedení tábořských vypuštění) vytvářejí čtyři muži z jevištního personálu za pomoci vlnící se sítě, nasvícené bodovými reflektory.

V celé inscenaci dominuje herec a jeho akce, rekvizity jsou podružné. Snad nikdy se mi nedostalo tak přesvědčivého potvrzení úsloví, že není malých rolí, jako v této hře. Epizodní role matky Sadovského byla zahrána tak, že dvakrát sklídila potlesk na otevřené scéně.

Nechci srovnávat s inscenací souboru z Tábora. Bylo by to vůči nim nespravedlivé. Avšak jednu poznámku si odpustit nemohu. Neznám tuto zkrácenou úpravu Aristokratů, ale není nejšťastnější. Divák je ochuzen o mnohé konflikty, které v původním textu jsou a nepochopí nutné souvislosti. Potom neuvěří ani přerodu Kostikapitána či Soni, které vypadají příliš snadné, náhlé a nepravdivé. A to je škoda, protože ve shodě s programovou knížkou Jiráskova Hronova jsem přesvědčen, že Pogodinova hra je opomíjena neprávem a že dnes už patří do klasiky sovětské dramatické tvorby.

MIROSLAV LANGÁŠEK

• • CO VY NA TO? • •

17. augusta bol v zpravodaji „U nás“ úvodný článok pod titulom „Na slovičko o kabaretech“. Pisateľ – okrem iného – napísal, že na Slovensku práca s malými formami je ešte pole neorané. Nemôžem hovoriť za Slovenko, ale ako krajský pracovník myslím, že tomu tak celkom nie je.

Malé javiskové formy majú u nás na strednom Slovensku už kus tradície. Mohol by som menovať veľa príkladov z rokov útlaku 1939-1945, keď

to boli práve malé javiskové formy, ktoré nam urobili veľa užitočnej práce. Malé javiskové formy hneď po oslobodení mobilizovali našich ľudí k budovaniu zničenej domoviny, veľa urobili pri zakladaní JRD a sú to i dnes práve ony, ktoré učia nášho človeka zbavovať sa predsudkov náboženskej zotatenosti a robia z neho človeka súčasnosti.

Je nepochybné, že v českých krajoch majú naši ochotníckí priatelia viac skúseností, lepšiu techniku predvedení, majú k dispozícii celý rad hudobníkov, ktorí veľmi dobre pomáhajú robiť z týchto foriem to, čo je pre diváka pôsobivé, ale jedno je isté: hlbokú orbu sme ešte nepreviedli, no podmiatku už máme za sebou.

Ba zdá sa mi, že v mnohých prípadoch máme tie prednosti, že sme sa už vysporiadali so zaprášenými prvkami repertoáru aj interpretácie. Že sa to neprejavilo v poslednej súťaži estrádnych umeleckých skupín, vyplýva to viac z toho, že potom neoraným je viac chyba rázu organizačného, ako otázky umeleckej práce. Ale že robíme a dosahujeme po stránke ideovej to, čo je v súčasnej dobe potrebné, o tom svedčí tá skutočnosť, že Slovensko už nie je Slovenskom z rokov predmnichovskej republiky – a zásluhu na tom majú aj malé javiskové formy, naše pole, ktoré začíname orať. A hlboka.

DRÁB, Banská Bystrica

KDYŽ ZÁZRAČIT – TAK ODPOVĚDNĚ!

Ačkoliv jsem ateista
musím věřit v zázraky,
od té doby, co jsem viděl
„Mláď“ z Brna – vojáky.

Zázrak se stal ve hledišti
Jiráskova divadla ...
hned tam byla akustika,
neurzala sedadla!

Soubory se špatnou dikcí,
které budou po nich hrát,
nač se budou, jěminkote,
nač se budou vymlouvat?

ÁDA MORÁVEK

(který se současně omlouvá
ctěné redakci Literárních
novin, bude-li dotčena ne-
dokonalostí básnického
projevu.)

Místopis

► Je to zvláštní pocit, vidět tolik divadelníků v hledišti. Řekl bych, že i oni sami by se cítili daleko volněji někde v zákulisí. Dělat publikum, to nějak není jejich role.

Každý návštěvník se hned při vstupu do sálu mimoděk rozhlédl, aby odborně zjistil, jaké to ti Náchodští mají. A ne jeden vesnický režisér si přitom litostivě pomyslel: „Safra, to mít tak u nás. To bychom si to rozdali.“

► Začátek už tradičně nepatří úvodním slovům, ale fotografům a filmářům. Blikají reflektory, Karel Minc hledá nejvhodnější záběr, hrčí filmové kamery. Když vše skončilo, ulehčeně si oddychli za předsednickým stolem: „Hlavně, že jsme to ve zdraví přežili.“

Myslím, že povídání o vzájemné ochotnické nevráživosti a nepřátelosti se již definitivně stává legendou. Víme, že divadelníci se v hledišti těžko dávají strhnout k ovačním projevům. Ostatně, známe to z Jiráskova divadla. – Všimli jste si však, jak bouřlivě uvítali své přátele, kteří byli za ochotnickou práci vyznamenáni?

► Ochotníkům se zpravidla za jejich činnost nedostává zvláštních uzná-

z ochotnického
aktivu

ní a díky. Spíš naopak. Snad proto všichni vyznamenaní byli včera tak rozpačití.

Jiří Beneš přednášel svůj diskusní příspěvek s velkým temperamentem. Komentoval to jeden režisér svému sousedovi: „Ten ale má temporytmus.“

► Mezi vyznamenanými byl i František Palčík z Brna. Spojil návštěvu Náchoda s rodinným výletem. Jeho malý synátor běžel radostně zvěstovat mamince: „Mami, tatínek dostal zlatého Kajetána!“ (rak)

SETKÁNÍ S TRADICÍ

Při každodenním vítání souboru na schodišti Jiráskova divadla se v neděli setkala dvojí tradice. Táborští, přijíždějící prvně na Hronov, přijeli z kraje, kde se rodilo Husitství, do míst, kde žil a tvořil zobrazení této nejslavnější éry naší pětistileté historie. Bylo to setkání plné srdečnosti. Šešli se tu železničáři z Tábora a Hradce. A kytice rudých růží, kterou dostala nejstarší ochotnice z Tábora, docela nefalšovaně dojala nejednoho z přítomných. A dojetí osmdesátileté, ale velmi čilé sl. Hantákové se přeneslo i na dárce v modré uniformě. Běloušas ochotnice z Tábora si z kytice růží ponechala jenom dvě. Ostatní položila na Jiráskův hrob. I tato drobná pozornost je charakteristická pro vřelý a srdečný poměr a úctu k místům, kam se již po třicáté sjíždí naše ochotnické hnutí.

(jb)

IDNES

HRONOV

- 14.30 Rozloučení se souborem na MNV
- 15.00 Velký sál ZK ŠZ Slavie
- Loutkové představení souboru Pohádka
- 15.30 Divadelní soubor ZK dolu Pětiletka
- Velké Svatoňovice
- 20.00 Alois Jirásek: PAN JOHANES
- 20.00 Večer komorní hudby
- Hraje komorní kvintet ZK MEZ Náchod
- 20.30 Sady U pramenů
- Promítání diapozitivů a krátkých filmů.

NÁCHOD

- 20.00 Přírodní divadlo
- Koncert dechové hornické hudby
- 20.30 Tepna - závodní jídelna
- Pozorujeme hvězdnou oblohu.

MISTRA

109. výročí narození
Mistra Aloise Jiráka

HRONOV

- 8.00 Práce v odborných kroužcích
- 10.00 ZK ŠZ - Slavie
- Diskuse v plénu - poznámka ke hře a souboru
- 11.30 Uvítání souboru před divadlem
- 13.00 Pouť ochotníků ke hrobu
- Mistra Aloise Jiráka
- 14.30 Rozloučení se souborem na MNV
- 15.30 SLAVNOSTNÍ POŘAD
- 20.00 ... a slyším lidstva hymnus hřimavý
- Divadlo poezie OLK Náchod
- Plamene borby vířavé
- Divadlo poezie OLK a Klub Trenčín
- 20.30 Sady U pramenů
- Divadlo hudby: Antonín Dvořák - Erbenovy balady
- 21.00 Velký sál ZK ŠZ - Slavie
- Beseda se soubory

NÁCHOD

- 20.00 Divadlo poezie MDO Olomouc
- B. Brecht: Tak mluvil můj čas
- Soubor Východ, Litoměřice
- Vojna
- 20.30 Jídelna Tepny
- Pozorujeme hvězdnou oblohu

Rozhodnutí

Až mně porostou vousy, i já se stanu divadelním umělcem!

Pionýr - kamelot čas. U nás

Krnov místo Brna

V seznamu odměněných ochotníků zlatým odznakem byl ve věrohodném čísle u jména Josefa Veselého místo správného bydliště Brna uveden Krnov.

„U NÁS“ — ZPRAVODAJ XXX. JIRÁSKOVA HRONOVA — Vydává Ústřední dům lidové tvořivosti v Praze spolu s přípravným výborem XXX. JH. Redakční radu řídí Jiří Valenta. Vedoucí redaktor dr. Pavel Vavruch. Výtvarná spolupráce Jiří Žibbo. Technický redaktor Vladislav Vlk. —

Distribuci provádí OD Náchod. Tiskne Jiskra, tiskárské závody, n. p. Pardubice, provoz 24 Hronov.

Cena 50 haléřů.

N 05-01607